

Četvrtak, 29 Prosinac 2022 15:43

Utjecaj izgradnje Zračne luke Trebinje na sliv rijeke Omble (V): Vojni ekspert Berko Zečević upozorava „ratovi budućnosti vodit će se zbog vode”

Piše: [Davor Mladošić \(/component/k2/author/485-davor-mladošić.html\)](/component/k2/author/485-davor-mladošić.html)

[\(/media](#)

/k2/items/cache/d316b5e47b78a4d713adefbe51571fc1_XL.jpg)

Foto: Tonči Plazibat / CROPIX

Izgradnja zračne luke kod Trebinja na lokaciji Taleža kod Trebinja, projekt je koji će se sigurno dogoditi, stava je vojni ekspert Berko Zečević. Izvanredni profesor na sarajevskom Mašinskom fakultetu na Odjelu za odbrambene tehnologije, koji je bio i sudski vještak suda u Haagu, naglašava kako je u cijeloj toj priči, sa sigurnosnog aspekta, samo pitanje tko će taj aerodrom graditi, Srbija i BiH ili Srbija i RS. Ukoliko ga budu gradile Srbija i Republika Srpska, jasno je da iza njih stoji Rusija, njegov je stav.

- Nisam izrazito protiv izgradnje aerodroma ukoliko je ona regulirana odnosima između dvije države BiH i Srbije. No, ovdje se radi o izrazitom pokušaju da vlada Srbije direktno financira izgradnju aerodroma u Trebinju unutar BiH bez suglasnosti državnih organa Bosne i Hercegovine, pri čemu se državni organi BiH ništa ne pitaju. Naime, postoje direktni pokušaji da se dio teritorija

BiH promatra kao dio teritorija Srbije gdje praktički državni organi BiH nemaju ovlasti za donošenje odluke o tome je li neki projekt potreban ili nije. - kazao je Zečević, istaknuvši kako je priča da Srbija i RS grade zračnu luku za turističke svrhe poprilično naivna.

- Izgradnja zračne luke kod Trebinja prema nekim procjenama košta 100 milijuna eura. To nisu mali novci, a obrazloženje je da je izgradnja tog aerodroma turistički interes Trebinja, da bi jako veliki broj inozemnih gostiju dolazio u Beograd pa iz Beograda u Trebinje da bi konačno mjesto boravka tih turista bio Dubrovnik ili zaleđe Dubrovnika. Ako počete od postavke da u Dubrovniku postoji vrlo dobra zračna luka, iluzorno je uložiti 100 milijuna eura u aerodrom kod Trebinja samo iz turističkih razloga u nekom potencijalno dobrom biznisu. To nema neke logike, ali ima logike ako se to promatra s geopolitičkog stanovišta Balkana i onoga što se događa u tim odnosima između istoka i zapada. Tada dolazite do jednog trokuta Srbija – BiH – Crna Gora, gdje u nekoj budućnosti, u slučaju poremećenih globalnih međunarodnih odnosa, taj aerodrom postaje strateški aerodrom uz vezivanje Bokokotorskog zaljeva, u drugim međunarodnim okolnostima, ako se u Crnoj Gori promijeni vlast i ta zemlja izađe iz NATO saveza. Tada dolazite do situacije da se potencijalno stvara prostor za dolazak ruskih snaga na to područje. - smatra profesor Zečević, koji smatra da iza Srbije, kad je u pitanju izgradnja zračne luke kod Trebinja, stoji Rusija.

- Tko ima zračnu luku, ima i radare koji mogu kontrolirati obalu Jadranskog mora, a svaki radar s dopunskim sustavom može biti sredstvo za prigušivanje komunikacija i kontrole bespilotnih letjelica. Albanija, Grčka, Italija, Hrvatska, Sjeverna Makedonija i Crna Gora su u NATO-u, a u Trebinju biste imali kontrolu usred teritorije NATO-pakta odakle možete kontrolirati komunikacije, vršiti ometanje i još štošta. – rekao je Zečević te naglasio kako se svaka zračna luka za civilni promet može koristiti u vojne svrhe.

- Svaki je aerodrom vojni aerodrom. Nema razlike između vojnog i civilnog aerodrom. Vojni avioni su za manevre manje zahtjevni od civilnih. Primjerice, veliki vojni transporteri manje su zahtjevni od Boeinga 747. Svaki pristojan civilni aerodrom u nekim drugim okolnostima postaje fantastičan vojni aerodrom, suština je samo u radarskom sustavu koji se bez ikakvog problema problema mogu dovesti. - kazao je Zečević te pojasnio zašto se zračna luka kod Trebinja može graditi u slučaju da je to projekt Srbije i BiH, a ne Srbije i RS-a.

- Ako to nije projekt BiH i Srbije, tada oružane snage BiH nemaju nad njim nadležnost. Mislim da će u konačnici Srbija morati pristati graditi taj aerodrom zajedno s BiH. Ne vjerujem da bi ova osmorica, koja nakon izbora u BiH formiraju vlast, imali hrabrosti drukčije postupiti. Ako dozvolite da teritorijalni integritet neke zemlje uzurpira druga zemlja nizom političkih poteza, u slučaju ovog aerodroma RS, tada više niste država. - kazao je profesor Zečević, koji smatra da su okolnosti rata u Ukrajini utjecali na realizaciju trebinjske zračne luke.

- Mentalni sklop u Rusiji je nezaustavljiv. Oni su nezaustavljivi u tom svom konceptu kontrole prostora i političkih utjecaja. Zemlja koja je najveća po površini treba još neki komad tuđe zemlje. Kako je Hitler krenuo osvojiti Rusiju, tako su Rusi krenuli na Ukrajinu, na dio zemalja u koje su bile u

sastavu Sovjetskog saveza. Znate, kad demokracija nestane sa scene sve je moguće i tada ideje pojedinaca postaju dominantne i te ideje treba eliminirati s prostora Balkana. Nama ne trebaju vođe, treba nam demokracija. - kazao je profesor Zečević.

Kao vojni stručnjak profesor Zečević itekako zna koliko je važna pitka voda pa razmišljanja s hrvatske strane kako bi trebinjski aerodrom zbog svoje blizine mogao ugroziti izvorište Omble kao jedino vodocrpilište s kojeg se Dubrovnik opskrbljuje pitkom vodom, drži opravdanima.

- Voda je strateški interes, ona je pitanje budućnosti. Kad je u pitanju ovaj aerodrom i ugroza po dubrovačko vodocrpilište, jako je važno gdje će biti skladišta za kerozin i ostala goriva, gdje će biti smještene servisne službe koje zračna luka mora imati. Postoje jasni standardi, takvi rezervoari moraju biti nepropusni, moraju se izraditi studije utjecaja na okoliš. Ukoliko je BiH uključena u taj projekt, Hrvatska kao članica EU može tražiti od države BiH pridržavanje određenih standarda i konvencija, posebno sad kad je BiH dobila status kandidata za EU. Ako izgradnju zračne luke kod Trebinja bude projekt Srbije i RS-a, tada Hrvatska neće puno postići. No, čini mi se da je Hrvatska potpuno nezainteresirana za projekt izgradnje zračne luke kod Trebinja. Sigurno mogu reći da će se u 21. stoljeću ratovi budućnosti voditi zbog pitke vode jer voda je jedan od budućih strateških vojnih ciljeva i ona će biti vrijednija od nafte. Područje Balkana, za razliku od većine europskih zemalja je iznimno bogato vodom. - kazao je profesor Berko Zečević.